

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/46/2019
Identifikačné číslo spisu:	7910214063
Dátum vydania rozhodnutia:	29.05.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Lubor Šebo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:7910214063.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu PRIEMYSELNÝ PARK TREBIŠOV, s.r.o., so sídlom v Trebišove, Škultétyho 1880/7, IČO: 31 602 355, zastúpeného JUDr. Tiborom Sásfaim, advokátom so sídlom v Košiciach, Mlynárska 15, proti žalovanému Mestu Trebišov, so sídlom v Trebišove, M. R. Štefánika, IČO: 00 331 996, zastúpenému Prof. JUDr. Petrom Vojčíkom, CSs., advokátom so sídlom v Košiciach, Rázusova 28, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, vedenom na Okresnom súde Trebišov pod sp.zn. 6 C 201/2010, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 24. novembra 2015 sp.zn. 2 Co 161/2014, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trebišov (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 2. decembra 2013 č.k. 6 C 201/2010-300 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam evidovaných Správou katastra Trebišov, a to: stavba na p.č. XXX/X, súp.č. XXX, popis stavby: SO24 - prístrešok č.3, SO 25-prístrešok č.4, stavba na p.č. XXX/X, súp.č. XXX, popis stavby: SO 21 - Hala č.8, SO 22 - Hala č.9, stavba na p.č. XXX/X, súp.č. XXX, popis stavby: SO 13 - Hala č.2, SO 30 - Hala č.11, a to z toho dôvodu, že u predmetných stavieb, ku ktorým si žalovaný dal zapísať vlastnícke právo príslušnou správou katastra, nedošlo k výstavbe novostavieb. Súd prvej inštancie dospel k názoru, že žalobca nepreukázal naliehavý právny záujem na určenie vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam, k sporným stavbám. Nepredložil dôkaz a samotné tvrdenie právneho zástupcu žalobcu, že pri určovacích žalobách je naliehavý právny záujem daný stále, pretože oni sú vlastníkmi týchto nehnuteľností a chcú, aby bol aj zápis vlastníckeho práva daný im, podľa názoru súdu prvej inštancie neobstojí. Uviedol, že z vypracovaného znaleckého posudku bolo jednoznačne preukázané, či sa jedná o novostavby alebo stavby rekonštruované a z tohto dôvodu aj, či bolo možné v nadväznosti na nájomnú zmluvu článok 7 bod 7.2 zapísať sporné stavby do vlastníctva žalovaného. S prihliadnutím na vypracovaný znalecký posudok je súd prvej inštancie toho názoru, že u sporných stavieb došlo k reálnej

výstavbe novostavieb, došlo k nadobudnutiu vlastníckeho práva k týmto stavbám originárnym spôsobom. Žalovaný zhotovením sporných stavieb nadobudol k sporným stavbám vlastnícke právo v okamihu ich vytvorenia. V súlade s článkom 7 ods. 7.2 nájomnej zmluvy sa stal výlučným vlastníkom sporných stavieb počas doby nájmu na prenajatých pozemkoch. Súd prvej inštancie konštatoval, že vychádzajúc z vykonaného dokazovania, zo znaleckého posudku, dospel k záveru, že nie je možné vyhovieť návrhu žalobcu a preto jeho žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že žalobca je povinný zaplatiť žalovanému náhradu trov konania.

2. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením z 24. novembra 2015 sp.zn. 2 Co 161/2014 rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie s poukazom na ust. § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p., z dôvodu, že súd prvej inštancie nedostatočne odôvodnil svoj právny záver spočívajúci v tom, že žalobca nepreukázal svoj právny záujem, keď za právny záujem nepovažoval skutočnosť, že žalobca chce byť zapísaný ako vlastník v katastri nehnuteľností. Podľa odvolacieho súdu zo všeobecne zaužívanej právnej praxe vyplýva, že práve tá skutočnosť, že niekto iný je zapísaný v katastri nehnuteľností ako vlastník tých nehnuteľností, ktoré žalobca považuje za svoje vlastné, je daný naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva, pretože len takýmto spôsobom sa môže zmeniť jeho právne postavenie. Poukázal na to, že v tejto konkrétnej veci sa zatiaľ žalobca nemôže domáhať žiadneho práva na plnenie, ani takýto nárok zatiaľ z jeho podaní nevyplýva, preto z dôvodu nepreukázania naliehavého právneho záujmu súd prvej inštancie žalobu nemohol zamietnuť. Námietku žalobcu uvedenú v odvolaní, že súd prvej inštancie nevykonával dokazovanie navrhnuté žalobcom v jeho písomnom podaní z 30. marca 2012, ktorého obsahom sú otázky pre znalca, považoval odvolací súd za dôvodnú. Podľa odvolacieho súdu zo záverov znaleckého posudku nie je možné vyvodiť jednoznačne, či boli splnené podmienky pre to, aby tieto stavby boli považované z právneho hľadiska za novostavby, alebo či ide len o rekonštruované, upravené, opravované alebo inak zmenené pôvodné stavby vo vlastníctve žalobcu. Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie takýmto konaním odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom, pretože náležite nezdôvodnil, prečo považoval návrhy žalobcu na doplnenie znaleckého dokazovania a výsluch znalca za bezpredmetný, pretože podľa odvolacieho súdu znalec skutočne nezodpovedal vo svojom znaleckom posudku na podstatné otázky predložené žalobcom.

3. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie z dôvodu, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., a to tým, že zo spisovej dokumentácie v predmetnom konaní vyplýva, že žalobca podal nielen odvolanie z 27. januára 2014 proti výroku rozsudku súdu prvej inštancie o trovách konania, ale aj druhé odvolanie z 27. januára 2014, ktorým žalobca napadol samotný výrok vo veci samej, ktorým došlo k zamietnutiu žaloby, ktoré odvolanie však žalovanému doručené nebolo. Žalovaný namieta, že nemal možnosť vyjadriť sa k tomuto druhému odvolaniu, čo predstavuje odňatie jeho možnosti konať pred súdom. Navyše poukazuje na skutočnosť, že odvolací súd sa zaoberal len druhým odvolaním, pričom vôbec nezaujal stanovisko k odvolaniu žalobcu, ktoré smerovalo proti výroku o trovách konania.

4. Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že navrhuje odmietnuť dovolanie ako neprípustné z dôvodu, že žalobcovi nebola odňatá možnosť konať pred súdom.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)] po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), riadne zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné (§ 447 písm. c/ CSP).

6. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016, t.j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“), dovolací súd postupoval v zmysle ustanovenia § 470 ods. 2 CSP (na základe ktorého právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované), a procesnú

pripustnosť dovolania posudzoval v zmysle ustanovení § 236, § 237 ods. 1 a § 239 O.s.p.

7. Žalovaný dovolaním napadol zrušujúce uznesenie odvolacieho súdu, ktoré nevykazuje znaky rozhodnutí uvedených v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., voči ktorým bolo dovolanie prípustné. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu sa už dávnejšie ustálila na názore, podľa ktorého zrušujúce uznesenie odvolacieho súdu bolo možné napadnúť iba z dôvodov relevantných v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. (viď R 34/1995).

8. Žalovaný procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdil a ich existenciu nezistil ani dovolací súd; nepreukázaná bola tiež vada konania namietaná žalovaným (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.).

9. O procesnú vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. išlo najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal strane sporu jej procesné práva priznané občianskym súdnym poriadkom [napríklad právo vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazeráť do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O.s.p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)].

10. Žalovaný v dovolaní tvrdil, že odvolací súd sa nezaoberal a nezaujal stanovisko k odvolaniu žalobkyne, ktoré smerovalo proti výroku o trovách konania. Žalovaný tak zrejme namieta nepreskúmateľnosť odvolacieho rozhodnutia pre nedostatky v jeho odôvodnení. K tejto námietke dovolací súd odkazuje na zjednocujúce stanovisko občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu z 3. decembra 2015 publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, podľa ktorého nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá tzv. inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.

11. Len v mimoriadnych a ojedinelých prípadoch mohla nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu zakladať vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., a to napríklad, ak rozhodnutie napadnuté opravným prostriedkom ako celok neobsahovalo vôbec žiadne odôvodnenie, prípadne vtedy, ak odôvodnenie malo také zásadné nedostatky, ktoré sa svojou povahou, intenzitou, významom a právnymi následkami blížila k „justičnému omylu“. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva totiž princíp právnej istoty môže ustúpiť iba výnimočne, a to za účelom zaistenia opravy základných väd alebo justičných omylov (pozri Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003) a napravenia „väd najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“, ale nie z dôvodu právnej čistoty (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009). Po preskúmaní spisu dovolací súd nezistil, že by v prejednávanej veci bol dôvod pre uplatnenie (ako výnimky) druhej vety stanoviska R 2/2016.

12. Zrušujúce rozhodnutie odvolacieho súdu spĺňalo kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p. z hľadiska formálnej štruktúry, obsahovalo zrozumiteľné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré bolo rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušené, ustanovenia, ktoré súd na vec aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery, ako i záväzný pokyn na ďalší postup súdu prvej inštancie po zrušení veci. Námietky žalovaného v tomto smere predstavovali skôr vyjadrenie jeho nespokojnosti s rozhodnutím odvolacieho súdu, ktoré ale bez ďalšieho nepostačujú na založenie existencie vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Dovolací súd zdôrazňuje, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, ku ktorým súdy dospeli, nie je právne relevantná, lebo prípadné nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06). Za procesnú vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv

dovolateľa.

13. Treba zdôrazniť, že samotná povaha zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu o zrušení rozhodnutia súdu prvej inštancie a vrátení veci tomuto súdu na ďalšie konanie otvára strane sporu možnosť v pokračujúcom konaní uplatniť všetky svoje procesné práva, vrátane práv na využitie riadnych, prípadne aj mimoriadnych opravných prostriedkov. Pokiaľ teda žalovaný vidí odňatie možnosti konať pred súdom v tom, že sa nemohol vyjadriť k odvolaniu žalobcu z 27. januára 2014, v ktorom žalobca napádal nielen výrok rozsudku súdu prvej inštancie o trovách konania, ale aj samotný výrok vo veci samej, ktorým došlo k zamietnutiu žaloby, dovolací súd uvádza, že mu nebola týmto postupom odňatá možnosť konať pred súdom, nakoľko argumenty, ktoré by mohol použiť vo vyjadrení k tomuto odvolaniu, bude môcť použiť opätovne v konaní na súde prvej inštancie. Zrušujúce rozhodnutie navodzuje stav, aký bol pred rozhodnutím súdu prvej inštancie bez toho, aby ho nahradil novým rozhodnutím. Dovolací súd poukazuje na skutočnosť, že konanie sa bude prejednávať a rozhodovať opätovne na súde prvej inštancie a proti tomu, čo strana považuje v rozhodnutí za nesprávne, má možnosť sa brániť a v plnom rozsahu má zachované právo namietať nesprávnosť podaním opravného prostriedku.

14. V danom prípade prípustnosť dovolania žalovaného nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 O.s.p., ani z ustanovenia § 237 ods. 1 O.s.p., preto najvyšší súd dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP ako procesne neprípustné.

15. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

16. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.